RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 77.945/1/V
van 30 juli 2025

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 2022 tot bepaling van de reisvoorwaarden en de regels voor de handhaving ervan door de VVM - De Lijn’

‡LW-DAHZRCFDI-HHJEFVT‡

Op 7 juli 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Havens en Sport verzocht binnen een termijn van dertig dagen van rechtswege verlengd tot 21 augustus 2025,[*] een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 2022 tot bepaling van de reisvoorwaarden en de regels voor de handhaving ervan door de VVM - De Lijn’.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 22 juli 2025. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Annelies D’ESPALLIER, staatsraden, Bruno PEETERS, assessor, en Eline YOSHIMI, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Dries VAN EECKHOUTTE, eerste auditeur-afdelingshoofd.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 30 juli 2025.

*

[*] Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juni en 15 augustus.

‡LW-DAHZRCFDI-HHJEFVT‡

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het ontwerp strekt ertoe om, met ingang van 1 januari 2026 (artikel 2), in artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 2022 'tot bepaling van de reisvoorwaarden en de regels voor de handhaving ervan door de VVM – De Lijn' de boetebedragen voor het overtreden van de reisvoorwaarden te verhogen met 18,37% (afgerond naar boven), met uitzondering van de boetebedragen die gelijk zijn aan het decretale plafond[1] van maximum 300 euro voor minderjarigen en 500 euro voor meerderjarigen.

RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

3. Het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 44*ter*, §1, van het decreet van 31 juli 1990 'betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn'.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Algemene opmerking

4. In de nota aan de Vlaamse Regering wordt aangegeven dat de boetebedragen worden verhoogd "zodat ze in overeenstemming blijven met de algemene prijsontwikkeling." De Raad van State stelt evenwel vast dat uit het begrotingsakkoord van 30 juni 2025 blijkt dat het ontwerp nog een andere doelstelling nastreeft. De minister van begroting stelt immers dat "het voorliggende dossier (…) onder andere tot doel [heeft] om de recurrente vermindering van de werkingstoelage aan de Lijn (vanaf 2026) met 30 mio euro – ingevolge een verbetering van de ticketcontrole – gedeeltelijk te compenseren."

[1] Uit het wetgevingsdossier blijkt dat ook voor deze boetebedragen een wijziging in het vooruitzicht wordt gesteld, maar hiervoor moeten eerst de maximumbedragen in het decreet van 31 juli 1990 worden gewijzigd.

‡LW-DAHZRCFDI-HHJEFVT‡

Het beginsel van de evenredigheid van administratieve sancties houdt in dat de door de administratieve overheid uitgesproken sanctie in een redelijke verhouding moet staan tot het misdrijf dat ermee wordt bestraft, rekening houdend met de elementen van de zaak.[2] De Raad van State wijst erop dat naarmate de hoogte van het bedrag van de administratieve geldboetes veeleer de uitdrukking vormt van budgettaire noden dan van het bedrag dat nodig is om een bepaald gedrag te bestraffen en te voorkomen, de redelijke verhouding tussen de straf en de begane overtreding evenwel onder druk komt te staan.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Eline YOSHIMI Pierre LEFRANC

‡LW-DAHZRCFDI-HHJEFVT‡

[2] GwH 18 februari 2016, nr. 25/2016, B.23.2.